

nimmer meer prijs te geven. Daar hij nu evenwel van zijne pen moest leven, sloeg hij een anderen weg in en beproefde den roman. Meer dan vijf en vijftig jaar oud, gedrukt door het vele lijden, dat hij had moeten doorstaan, zijn vermogen verloren hebbende, en met eene door be-roerte gekrenkte gezondheid, schreef hij zijn zoo alom be-kenden, vertaalden en omgewerkten Robinson Crusoe. Dit werk is gegrond op de lotgevallen van den schot Alexan-der Selkirk, die wegens wangedrag door zijn kapitein van 't schip werd gezet, en twee jaren doorbragt op het toen nog onbewoonde eiland Juan Fernandez, in den stillen Oceaan. De groote aftrek, die aan dit werk te beurt viel, gaf hem moed het ingeslagen pad te blijven betreden, tot dat uit zijne vruchtbare pen twee honderd tien grootere of kleinere werken waren gevloeid.

In de laatste kommervolle jaren van zijn leven, had Defoe te worstelen met armoede en gebrek, waaraan de dood een einde maakte, toen hij den ouderdom van zeventig jaar had bereikt.

JONATHAN SWIFT.

1667—1745.

WERKEN.

Gedichten: City Shower. — Baucis and Philemon. — The Grand Question Debated. Proza: Tale of a Tub. — Gulliver's Travels, enz.

Deze als dichter, doch meer als prozaschrijver, beroemde Ier zag te Dublin het levenslicht. Daar hij nog vóór zijne geboorte zijn vader had verloren, die wel van goeden stand, doch tot armoede vervallen was, nam zijn oom hem tot zich.

Reeds vroeg openbaarde zich zijn zonderling karakter, waarvan de liefde tot Ierland een heerschende trek bleef. In armoede geboren, en door liefdadigheid opgevoed, be-schouwde hij zijn geboortedag als een rouw- en treurdag,

en zoo vaak deze wederkeerde, sloeg hij zijn bijbel open om de treffende plaatsen te lezen, waarin Job den dag zijner geboorte vervloekt.

Aanvankelijk deed hij niet veel van zich verwachten: hij studeerde flauw, en verkreeg met moeite, en door bijzondere gunst, een lagen graad; doch toen hij het roemlooze hiervan leerde inzien, werd zijn eergevoel zoodanig gekwetst, dat hij eensklaps met den grootsten ijver de studie aangreep, en in korten tijd, te Oxford, den graad van M. A. met grooten lof wist te verkrijgen.

Daarna werd hij opgenomen door Sir W. Temple, een verren bloedverwant zijner moeder, en door dezen aan Koning Willem III voorgesteld, van wiens gunst hij zich gouden bergen beloofde; doch toen hij bemerkte zich hierin misrekend te hebben, begaf hij zich in den geestelijken stand, en nam eene betrekking aan, welke 100 p. St. opbragt. Maar hij kon er zich niet in schikken, bedankte dus al zeer spoedig voor zijn ambt, en keerde nogmaals naar de woning van Sir W. Temple terug, waar hij liefdebanden aanknoopte met de dochter van diens rentmeester.

Hij bezong zijne geliefde, Hester Johnson, onder den naam van Stella, en toen hij, na den dood van Sir Temple, eene betrekking in Ierland had aangenomen, welke hem een inkomen van 200 p. St. verzekerde, volgde hem het getrouwe meisje, verzeld van eene dame van middelbaren leeftijd, in de hoop van weldra door een huwelijk aan Swift verbonden te worden.

Voreerst echter mengde hij zich liever in de staatkundige geschillen, en voerde zijne pen ten voordeele der Whigs; doch toen dezen aan zijne uitzigten op bevordering niet spoedig genoeg voldeden, keerde hij om, en schaarde zich aan de zijde der Tories. Deze voldeden voorloopig aan zijne wenschen, dewijl hij door hun invloed tot Deken van St. Patrick werd benoemd.

In dezen tijd schreef hij een zijner beste werken, *The Tale of a Tub*, dat in 1704 het licht zag, en twee en twintig jaar later, nadat hij alle uitzigt op bevordering had ver-

loren, d
versche
lier's T
bitter
zells teg
Op een
kennen,
haars va
aan haan
gevalle
Gestr
zen, ga
voedsel
kantte
zou de
ter van
Nadat
slagtoe
bemind
haar. K
haar 't
aanges
Swift
een br
ken zij
den ge
Met
ren, in
Vrees
in de l
Swift.
Eenig
in den o
zich ook
is, misse
om hem
gedachte

loren, dewijl de Whigs weér op 't kussen waren geraakt, verscheen het oorspronkelijkste zijner voortbrengselen, *Gulliver's Travels*, waarin hij met al de hevigheid van zijn verbitterd gemoed, niet slechts tegen zijne tegenstanders, maar zelfs tegen de geheele menschheid te velde trekt.

Op eene reis naar Engeland had hij nog een meisje leeren kennen, hetwelk hij zoo zeer boeide, dat zij, na den dood haars vaders, besloot Swift naar Ierland te volgen, waar aan haar en hare zuster een klein landgoed ten deel was gevallen.

Gestreed door de liefde van een schoon achttienjarig wezen, gaf de duivel der eigenliefde hem in, aan haar hartstogt voedsel te geven — terwijl zijne hooghartigheid zich aankante tegen een huwelijk met de wachtende Stella. Wat zou de wereld zeggen, indien hij zich verbond met de dochter van een rentmeester!

Nadat Vanessa — onder dezen naam heeft hij het tweede slagtoffer bezongen — nadat Vanessa hem acht jaar lang had bemind, ontdekt zij Swifts betrekking tot Stella, en schrijft haar. Kort hierna komt hij Vanessa bezoeken. Angstig klopte haar 't hart, toen hij binnentrad, en zij niet eens werd aangesproken. Zwijgend en in zich zelve gekeerd loopt Swift een paar keren 't vertrek op en neder, werpt daarna een brief op tafel, en verdwijnt. Het was de brief, welken zij aan Stella had geschreven. Zij gaf na eenige dagen den geest.

Met Stella huwde hij, om toch vooral geen opzien te baren, in stilte; doch ook zij overleed in de kracht haars levens.

Vreeselijk werd de dood dezer ongelukkigigen gewroken, in de laatste levensjaren van den niet minder ongelukkigigen Swift. — Hij werd krankzinnig.

Eenige jaren vóór den dood van Vanessa, wandelde Swift, in den omtrek van Dublin, met eenige vrienden, waaronder zich ook Young bevond. Terwijl men in een druk gesprek is, missen de overigen eensklaps Swift: Young gaat terug om hem te zoeken, en vindt hem, als een standbeeld, in gedachten verzonken, voor een hoogen olmboom staan, waar-

van de bovenste takken verdord waren. »Ik zal als die boom zijn,” sprak hij tot Young, »en van boven sterven.”

In een zijner gedichten vraagt hij den Goeden Schepper niet om schatten en overvloed, maar *om zijn verstand te mogen behouden*.

Na eenige aanvallen van doofheid en ijlhoofdigheid, verloor hij voor goed zijn verstand. De drie laatste jaren zijns levens bragt hij, bijna onafgebroken, in een huiveringwekkend stilzwijgen door, en ten laatste sprak hij geen enkel woord meer. »Het tooneel,” zegt Scott, »verdonkerde, eer de gordijn viel.”

Swift stierf in den ouderdom van acht en zeventig jaren, en werd in de St. Patrick's kerk begraven. Het vermogen, dat hij naliet, 10,000 p. St., werd op zijn last besteed, om een krankzinnigengesticht te Dublin op te richten.

JOSEPH ADDISON.

1672—1719.

WERKEN.

Gedichten: Letter from Italy. — Cato. — Oden, enz.

Proza: The Vision of Mirza. — Reflections in Westminster Abbey, en andere stukken in den Tatler, Spectator en Guardian.

J. Addison, de zoon van een Engelsch Deken, werd te Milston in Wiltshire geboren. Reeds als student aan de hoogeschool te Oxford, onderscheidde hij zich door zijne Latijnsche gedichten, en op den ouderdom van twee en twintig jaar, maakte hij zich 't eerst als Engelsch dichter bekend, door een gedicht op Dryden.

Ofschoon zijne prozastukken 't meest hebben bijgedragen, om zijn naam onsterfelijk te maken, zoo was zijne poëzij het voertuig, waardoor hij tot hoogere posten en aanzien klom. De Grootzegelbewaarder, Lord Somers, geveleid door zijn *Poem to His Majesty, presented to the Lord-Keeper*, wist